

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3213/2020. (VI. 19.) AB HATÁROZATA**bírói döntés megsemmisítéséről**

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Czine Ágnes, dr. Juhász Imre, dr. Szívós Mária és dr. Varga Zs. András* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Dienes-Oehm Egon* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Kúria Pfv.IV.20.941/2017/7. számú ítélete alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti.
2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.513/2016/3/II. számú jogerős ítélete alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti.

I n d o k o l á s**I.**

- [1] Az indítványozó jogi képviselővel (Bass és Tasnádi Ügyvédi Iroda, dr. Bass László ügyvéd) eljárva alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában az indítványozó a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.513/2016/3/II. számú jogerős ítélete, valamint a Kúria Pfv.IV.20.941/2017/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [3] Az indítványozó – az Alkotmánybíróság főtárgyára felhívására kiegészített – alkotmányjogi panaszában a Kúria Pfv.IV.20.941/2017/7. számú felülvizsgálati ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint a kifogásolt döntés sérti az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, továbbá a VI. cikk (1) bekezdését.
- [4] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres eljárásban megállapított tényállás szerint az alperes által működtetett televíziós csatorna három konkrét időpontban sugárzott Híradó című műsorában olyan közlések hangzottak el, amelyekben az indítványozó mint felperes hozzájárulása nélkül nyilvánosságra hozta a felperes nevét, életjárási kapcsolatának tényét, élettársa nevét, továbbá élettársának családi kapcsolatait, ezen keresztül a tágabb értelemben vett családjával kapcsolatos adatokat, melyekkel – a felperes nézete szerint – megsértette a felperes magánélethez és személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát. Mindezek alapján az indítványozó pert indított a televíziós csatorna ellen, a fentiek alapján a magánélethez és személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogának megsértése megállapítását, valamint az alperes további jogsértéstől való eltiltását kérve.
- [5] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, indokolásában kiemelve, hogy a magánszféra oltalmának visszaszorítása indokolt azokban az esetekben, amikor kiemelkedő súlyú bűncselekményekkel összefüggő eljárásokról kíván a sajtó beszámolni, mivel az igen nagy közérdeklődésre tart számot, figyelemmel a sértettek rendkívül jelentős számára és a bűncselekmények jelentős súlyára tekintettel, a sajtószabadság érvényesülésének kell elsőbbséget biztosítani. Egyben a felperes jóhírnév sértésre alapított kereseti kérelmét elutasította. Indokolásában az elsőfokú bíróság kitért arra, hogy nem fogadta el az alperes azon védekezését, mely szerint a felperes által nyilvános közösségi oldalán közzétett adatokat a sajtószervek automatikusan, jogsértés nélkül közreadhatják. Érvelése szerint a felperes a közzététellel csak ahhoz járult hozzá, hogy aki az oldalt meg tudja tekinteni, az a közzétett adatokat megismerhesse, de azok továbbításához, különösen az országos médiában történő nyilvánosságra hozatalához ez a magatartás hozzájárulásnak nem tekinthető. Ugyanakkor azt is kifejtette, hogy a magánéletet érintő adatok közzététele kapcsán más jogalapon lehetőség van az adatok nyilvánosságra hozatalára, ezért a keresetet teljes egészében elutasította.

- [6] A – mindkét fél fellebbezése folytán eljáró – másodfokú bíróság jogerős ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes azzal, hogy az általa 2015. április 15. napján 12.30 perckor, 19.00 órakor, és 21.00 órakor sugárzott Híradó című műsorában a Quaestor-üggyel kapcsolatos tudósításaiban a felperes nevét közzétette, megsértette a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát. Egyben az ítélet az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és kötelezte a magánlevél formájában történő sajnálkozása kifejezésére, továbbá feljogosította felperest ennek közzétételére. Míg a per fő tárgya tekintetében az elsőfokú ítéletet helyben hagyta. Megvizsgálva, hogy mi az a nyilvánosságra hozható legszükségesebb védett adat, amely a tárgybeli közügy megvitatásához szükséges és indokolt, megállapította, hogy a felperes neve mint személyes adat sajtó általi közzététele adatvédelmi szempontból csak rendkívül szűk körben indokolható, különösen, ha a tudósítás nem közszereplőt érint. A felperes magánélethez kapcsolódó, a Quaestor-vezérrel fennálló korábbi munkakapcsolata, továbbá a legfőbb ügyészhez vezető magánéleti kapcsolata a jogerős másodfokú ítélet érvelése szerint olyan, a tárgybeli közügyet érintő személyes adat, amelynek nyilvánosságra hozatala nem tekinthető önkényesnek, szükségtelennek, indokolatlannak. Az indokolás kitért arra, hogy bár a felperes Facebook oldalán nem a sajtó általi közzététel céljából hozta nyilvánosságra magánéleti kapcsolatát, ugyanakkor azt a tényt is értékelnie kellett a bíróságnak, hogy a közügyek megvitatásához kötődően tájékoztatót a felperes magánéleti vonatkozásáról. A másodfokú ítélet az elsőfokú ítéletet a jóhírnév sérelmére vonatkozó keresetet elutasító részében teljes egészében helybenhagyta. A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati, az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelemmel élt. A felperes felülvizsgálati kérelmét a Kúria Pfv.IV.20.941/2017/6. számú végzésével hivatalból elutasította, mivel az nem felelt meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 272. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek (nem jelölte meg, hogy a jogerős ítélet miért jogszabálysértő, és a megsértett jogszabályhely megjelölését sem tartalmazza). Ugyanakkor a Kúria az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét [miután az megfelelt a Pp. 272. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek] érdemben bírálta el, és a felülvizsgálati ítéletében azt alaposnak találva, a jogerős ítéletet az alperest marasztaló részében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Indokolásában hangsúlyozta, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmének hivatalból elutasítása után a felülvizsgálati eljárásban a Kúria kizárólag csak azt vizsgálhatta, hogy a felperes nevének feltüntetése jogszabályt sértett-e vagy sem. Azaz abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes teljes nevének feltüntetése a híradásokban sértette-e a felperes személyes adatok védelméhez, illetve a magánélet védelméhez fűződő személyiségi jogait, vagy sem. Az indokolás utalt arra, hogy a felperes személye vonatkozásában a Kúria már két ítéletében úgy foglalt állást, hogy a felperes teljes nevének közlése nem jogsértő, kétségtelen ugyanakkor, hogy az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 3. § 2. pontja alapján a felperes neve személyes adatnak minősül. Kifejtette, helyesen állapították meg az eljáró bíróságok, hogy ebben a körben érdemrögzítésre van szükség, arról kellett tehát dönteni, hogy adott esetben a felperes személyes adatvédelméhez fűződő joga, vagy a véleménynyilvánítás szabadsága, illetve a sajtószabadság élvez-e elsőbbséget a név közlése kapcsán. A Kúria helybenhagyta az elsőfokú bíróság mérlegelését, amely a rendkívüli mértékű közérdeklődést, a közügy igen jelentős tárgyi súlyát, a közvélemény tájékoztatását helyezte előtérbe az adott ügyben a felperes személyes adatai védelméhez képest. Ezért a Kúria, figyelemmel a vizsgált ügynek a nagy közérdeklődésre számot tartó voltára, amely jelentős társadalmi vitát közvetít, utalva továbbá az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) foglalt szempontokra, megállapította, hogy adott ügyben egyértelműen a véleménynyilvánítási szabadság kerül előtérbe az egyéni személyiségi jogokkal szemben.
- [7] 3. A felperes indítványozóként az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Fővárosi Ítélőtábla 2.Pf.20.513/2016/3/II. számú jogerős ítélete, valamint a Kúria Pfv.IV.20.941/2017/6. számú végzése ellen az Alkotmánybírósághoz, kérve azoknak az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésébe, valamint a VI. cikk (1) bekezdésébe ütközésébe folytán alaptörvény-ellenességük megállapítását és azok megsemmisítését.
- [8] Az Alkotmánybíróság Főtitkársága hiánypótlásra felhívó végzését követően – a rendelkezésre álló határidőn belül – az indítványozó alkotmányjogi panaszát akként módosította, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, valamint a VI. cikk (1) bekezdésére tekintettel a Kúria Pfv.IV.20.941/2017/7. számú felülvizsgálati ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az indítványozó álláspontja szerint a felülvizsgálati ítélet alaptörvény-ellenessége abban áll, hogy az nem foglalt állást az indítványozó magánéletére, élettársának beazonosítására, családi kapcsolataira vonatkozó közlések (így a közösségi oldalán található fotó felhasználása) kapcsán a szükségesség-arányosság kérdésében. Nevezetesen abban, hogy szükséges volt-e és

milyen indokok alapján az adott ügyben a közvélemény tájékoztatása során felfedni és nyilvánosságra hozni az indítványozó legbensőbb magánéleti vonatkozásait. Érvelése szerint a kúriai ítélet azt sem vizsgálta, hogy a magánélet ilyen mértékű feltárásával okozott sérelem arányos volt-e a magánéleti adatok közreadásával okozott nyilvánvaló hátrányhoz képest. Utalt továbbá arra, hogy a bíróságok nem vették figyelembe, hogy az indítványozó nem részese az ítélet által hivatkozott közügynek. Azzal, hogy az eljáró bíróságok ítéleteinek indokolásai az alapjogi tesztet nem végezték el, illetve mérlegelésük eredményét nem jelenítették meg indokolásaikban, megsértették az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltakat. Ezzel összefüggésben az indítvány kifejtette, hogy a jogerős ítélet nem vizsgálta továbbá az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatában kimunkált azon szempontokat, amelyeket a tagállami bíróságoknak figyelembe kell venniük azokban az esetekben, amikor közérdeklődésre számot tartó ügyekben az érintett magánéleti vonatkozásainak védelme és a véleménynyilvánítás szabadsága ütközik egymással. Nézete szerint a bíróságoknak az egyedi ügyekben – az Alkotmánybíróság korábbi határozatai alapján – abban is állást kellett volna foglalniuk, hogy volt-e az alkotmányos cél elérésére kevesebb alapjogi korlátozással járó megoldás, mint amit adott esetben alkalmazott, illetve milyen más módon lehetett volna tájékoztatni a közvéleményt, amely nem sérti az érintettek magánélet védelméhez fűződő jogait. Az indítványozó álláspontja szerint az alapjogi teszt vizsgálatának hiánya folytán a kúriai ítélet sérti az indítványozó magánélet védelméhez fűződő, Alaptörvényben védett jogát.

II.

[9] Az Alaptörvénynek az indítvánnyal érintett rendelkezései:

„I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

„VI. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

(2) Az állam jogi védelemben részesíti az otthon nyugalma.

(3) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

(4) A személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülését sarkalatos törvénnyel létrehozott, független hatóság ellenőrzi.”

„IX. cikk (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

[...]

(4) A véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.”

„24. cikk (2) Az Alkotmánybíróság

[...]

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;”

„28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

III.

- [10] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között

a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti felteteleket.

- [11] Az Alkotmánybíróság eljáró tanácsa eljárása során az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdései alapján már megvizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az indítványokkal szemben támasztott követelményeknek. Erre vonatkozóan a következőket állapította meg.
- [12] A Kúria Pfv.IV.20.941/2017/6. számú végzése, mely ellen eredetileg benyújtásra került az indítvány 2018. január 29-én kelt, míg az alkotmányjogi panaszt elektronikus formában az indítványozó 2018. február 23-án – az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőben – nyújtotta be az elsőfokú bírósághoz. A Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.513/2016/3/II. számú jogerős ítéletét a felperes 2017. február 6-án vette át, az ellene 2018. február 23-án benyújtott alkotmányjogi panasz nyilvánvalóan elkészt. Tekintettel azonban arra, hogy az indítványozó pontosított alkotmányjogi panaszában már a Kúria Pfv.IV.20.941/2017/7. számú ítélete ellen nyújtott be indítványt, és azt a főtítkárság hiánypótlási felhívására nyitva álló határidőben tette meg, ezért az megtartottnak tekintendő.
- [13] Az indítványozó jogi képviselővel jár el, meghatalmazását csatolta. Az indítványozó az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló ügyben félként (felperesként) szerepel, ezért az Abtv. 27. §-a és az Abtv. 51. § (1) bekezdése szerinti jogosultnak és érintettnek is tekinthető. Az indítványozó állított jogsérelmét a Kúria Pfv.IV.20.941/2017/7. számú ítélete folytán állítja, amely ellen további jogorvoslatnak nincs helye, így az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette [Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pont].
- [14] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti a)–f) pontjai értelmében határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megállapító törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §); megjelölte a támadott bírói döntést; megjelölte az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit: az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése és a VI. cikk (1) bekezdése folytán a magánélet védelméhez való alapjoga sérelmét állítva, ezen joga sérelmének lényegét, valamint azt, hogy az alkotmányjogi panaszával támadott bírói döntés azt miért és mennyiben sérti. Egyben kifejezett kérelmet tartalmazott a támadott bírói döntés megsemmisítésére.
- [15] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság a 2018. október 2-án tartott tanácsülésen az Abtv. 27. §-án alapuló alkotmányjogi panasz befogadása mellett döntött. Jelen ügy vonatkozásában az Alkotmánybíróság tanácsa szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a kúriai ítélet, amely nem tekintette a magánszféra szükségtelen és aránytalan korlátozásának, hogy a közérdeklődésre számot tartó ügyben a sajtó az érintettek kapcsolatrendszerének feltárása során az indítványozó nevét nyilvánosságra hozta, összhangban áll-e az Alaptörvény már idézett rendelkezéseivel.
- [16] Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdésének és 27. §-ának, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 32. §-ának egységes értelmezéséről szóló 1/2019. (XI. 25.) AB Tü. állásfoglalásának (a továbbiakban: Tü. állásfoglalás) – az Ügyrend 32. § (2) és (4) bekezdésére vonatkozó – I.5. pontja értelmében: „Az alkotmányjogi panasz alapján lefolytatott alkotmányossági felülvizsgálat keretében a Kúria döntésén keresztül a – korábban alkotmányjogi panasszal megtámadott, de a felülvizsgálati eljárás miatt érdemben nem vizsgált – jogerős döntés – a korábbi alkotmányjogi panaszba foglalt kérelemnek megfelelően – akkor is felülvizsgálható, ha az indítványozó korábban felülvizsgálati (vagy csatlakozó felülvizsgálati) kérelmet nyújtott be, de azt a Kúria érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.” A Tü. állásfoglalás II.1. pontja értelmében az állásfoglalást a közzétételkor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell. Mindezekre tekintettel – a korábbi alkotmánybírósági gyakorlattól eltérően, a befogadáskor megfogalmazott alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésen túl – az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt teljes terjedelmében érdemben vizsgálta.

IV.

- [17] Az alkotmányjogi panasz részben megalapozott.

- [18] 1. Az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlata szerint – a bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz alapján „a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes.” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]}

- [19] Ugyanakkor az Alkotmánybíróság határozataiban ezzel összefüggésben azt is kiemelte, hogy nem vonhatja el az ítélező bíróságok hatáskörét az előttük fekvő tényállás elemeinek átfogó mérlegelésére, csupán a mérlegelés alapjául szolgáló jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját, illetve a mérlegelés alkotmányossági szempontjainak a megtartását vizsgálhatja felül.
- [20] Az Alkotmánybíróság arra is számos határozatában rámutatott, hogy az államnak az alapvető jogok védelmére vonatkozóan tevőleges védelmi kötelezettsége áll fenn [Alaptörvény I. cikk (1) bekezdés]. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság vonatkozó határozataiban arra nézve, amikor az alapjogi konfliktus a jogalanyok egymás közötti jogviszonyában akként merül fel, hogy az egyik magánszemély alapjogát a másik személy alapjoga veszélyezteti (konkuráló/versengő alapjogok), az állam tevőleges védelmi kötelezettségére nézve annak közvetítő, kiegyenlítő szerepét hangsúlyozta {13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [50]; 14/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [65]}.
- [21] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése, vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Ezzel összefüggésben a 3/2015. (II. 2.) AB határozat hangsúlyozta, bár az alapjog-korlátozásnak ezen tesztje mindenekelőtt a jogalkotót kötelezi, hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókat is köti. E cikkből ugyanis (az Alaptörvény 28. cikkére is tekintettel) „a bíróságoknak az a kötelezettsége adódik, hogy ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül az érintett alapjog korlátozását kizárólag a szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák” (Indokolás [21]).
- [22] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság jelen alkotmányjogi panasz eljárásában arra kereste a választ, hogy sértik-e az indítványozó magán- és családi életének tiszteletben tartásához, valamint személyes adatai védelméhez való jogát az alkotmányjogi panasszal kifogásolt bírói döntések azzal, hogy az indítványozót a neve és korábbi munkahelye, valamint családi kapcsolatai, továbbá a facebook oldalán található, a családi kapcsolataival összefüggő fotóin szereplő információk hozzájárulása nélküli felhasználása vonatkozásában a sajtó véleménynyilvánítási jogára tekintettel tényállítás türéseire kötelezték.
- [23] 2. Az Alkotmánybíróság ehhez áttekintette a véleménynyilvánítással kapcsolatos gyakorlatát, különös tekintettel a közügyek szabad vitájának megítélését illetően.
- [24] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépését követően több határozatában foglalkozott a szólásszabadság kérdésével és határaival, továbbá annak az emberi méltósághoz való joggal való viszonyával (erre nézve lásd az Abh.-t). Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadsága kiemelten védett alkotmányos érték. A véleménynyilvánításhoz való jog kitüntetett helyet foglal el az Alaptörvény alapjogi rendjében is: a személyek szabad önkifejezése és a demokratikus közvélemény kötetlen formálódása az alkotmányos rend egyik lényegi eleme és értelme. Az Alkotmánybíróság felfogásában a közügyekkel összefüggő vélemény kinyilvánításának szabadsága a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. Ugyanakkor rögzítette: a közéleti véleménynyilvánítás fontosságának hangsúlyozása nem jár azzal, hogy más típusú szólásokra ne vonatkoznának azok a megfontolások, amelyeket az Alkotmánybíróság a vélemény-szabadság kitüntetett alapjogi helyzetével összefüggésben kifejtett, de azt eredményezi, hogy a politikai és egyéb közügyeket érintő beszéd korlátozásánál ezeket a megfontolásokat különösen nagy szigorral kell érvényre juttatni (Abh., Indokolás [39], [45]–[46]).
- [25] Az Alkotmánybíróság e határozatában megerősítette azon – a 36/1994. (VI. 24.) AB határozata óta követett – gyakorlatát, miszerint a közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás és a rá vonatkozó védelem fókuszában elsődlegesen nem a szólással érintett személyek státusza áll, hanem az, hogy a megszólaló valamely társadalmi, politikai kérdésben fejtette ki nézeteit. Eszerint a közéleti véleménynyilvánításra vonatkozó alkotmányos szempontok ugyanis egyfelől a közhatalom gyakorlóit vagy a hivatásszerűen közszereplést vállalókat érintő vélemények körénél tágabb körben lehetnek irányadók, ugyanakkor a közéleti szereplőket érintő bármely, – így a közügyekkel semmilyen kapcsolatban nem álló – közlés nem ítéltető meg ezen szempontok alapján (Abh., Indokolás [47]).
- [26] Azaz, ahogy azt az Alkotmánybíróság fent idézett határozatában és azóta már többször kifejtette, a közügyekre vonatkozó szólások mindegyike fokozott védelmet élvez, korlátozva az általa érintettek személyiségi jogainak védelmét, lévén a közügyek vitatása – a konkrét társadalmi vita erejéig – annál szélesebb személyi kört érinthet (Abh., Indokolás [57]).

- [27] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor több esetben vizsgálta a szólásszabadság korlátozhatóságának határait, melyvel összefüggésben rámutatott, hogy a szólásszabadság természetesen a közügyek vitatása körében sem korlátlan. Egyrészt a „közhatalmat gyakorló személyeket és a közszereplő politikusokat is megilleti a személyiségvédelem, ha az értékítélet a személyüket nem a közügyek vitatása körében, nem közéleti tevékenységükkel, hanem magán- vagy családi életükkel kapcsolatban érinti”. Másrészt meg kell hajolnia a szólásszabadságnak az emberi méltóság előtt akkor is, amikor a megfogalmazott vélemény nem pusztán nevesített személyiségi jogokat sért, hanem – az érintett személy ember mivoltának semmibe vételével – az emberi méltóság korlátozhatatlan aspektusába ütközik (Abh., Indokolás [61]–[62]).
- [28] 3. Az Alkotmánybíróság – a fentiekkel összefüggésben – már arra nézve is folytatott vizsgálatot, hogy a véleménynyilvánítás szabadságába tartozó közéleti vitákban érintett személyek alapjogainak védelmét mikor és milyen feltételekkel lehet korlátozni, meddig terjed(het) egy közéleti vitában az érintett személy tűrés kötelezettsége, továbbá a véleménynyilvánítási joga és az érintett személy alapjogának kollíziója esetén az alapjogok prioritása miként határozható meg {erre nézve elsőként lásd: a 30/1992. (V. 26.) AB határozatot, ABH 1992, 167, 170; összefoglalóan: Abh. Indokolás [39]–[57]}. Eszerint – alapul véve az Abh.-ben foglalt megállapításokat – az bír meghatározó jelentőséggel, hogy a véleményt kifejező közlés a közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás legyen; a közügyek vitájával összefüggésben megállapítható legyen az adott személy érintettsége {„[a] közéleti véleménynyilvánításra vonatkozó alkotmányos szempontok [...] egyfelől tágabb körben lehetnek irányadók, mint a közhatalom gyakorlóit vagy a hivatásszerűen közszereplést vállalókat érintők köre, másfelől viszont nem állítható, hogy a közéleti szereplőket érintő bármely – köztük a közügyekkel semmilyen kapcsolatban nem álló – közlést e szempontok szerint kell megítélni” (Abh., Indokolás [47])}. Alapvető szempont továbbá, hogy a nyilvános közlés értékítéletet vagy tényállítást tartalmaz-e (Indokolás [49]); valamint a nyilvános közlés sérti-e az érintett személy alapjogait (emberi méltóságát, jóhírnevét, stb.) (Abh., Indokolás [57]–[59]).
- [29] Az Alkotmánybíróság a közügyek vitatásával összefüggésben már azt is kiemelte, – erre nézve lásd az Abh. indokolása [57] bekezdésének megállapításait –, hogy az az adott esetben érinthet a közszereplőknél szélesebb személyi kört, továbbá nem kell ahhoz önkéntes, vagy *ad hoc* közszereplővé válni, hogy ezen érintettség megállapítható legyen.
- [30] Az Alkotmánybíróság fenti megállapításaira figyelemmel volt döntése kialakítása során.

V.

- [31] 1. Az Alkotmánybíróságnak jelen, az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz eljárásában abból a szempontból kellett megvizsgálnia az alkotmányjogi panasszal kifogásolt bírói döntések alkotmányosságát, hogy azok az indítványozó (mint az adott peres eljárás felperese) magánszférájához való (ezen belül a magán- és családi élet védelme, illetve a személyes adatok védelme) jogának a sajtó véleménynyilvánítási joga kollíziója során helyes mérlegeléssel jutottak-e arra az eredményre, amikor érdemrlegelésük során az utóbbit helyezték előtérbe, amikor az indítványozót mint felperest a nevének, a korábbi munkahelyének, családi kapcsolatainak, továbbá a facebook oldalán található, a családi kapcsolataival összefüggő fotóin szereplő információk hozzájárulása nélküli felhasználása közzétételére vonatkozóan tényállítás tűrésére kötelezték.
- [32] 2. Az Alkotmánybíróság a kúriai és a jogerős másodfokú ítéletek alkotmányossági vizsgálata során az alábbiakat állapította meg. Egyrészt a kúriai ítélet – az első és a másodfokú ítélettel egyezően – az alkotmányossági követelményekkel összhangban utalt az ún. Quaestor-ügy kiemelt jelentőségére. Az ugyanis, tekintettel a károsultak nagy számára, továbbá (a károsultak lakóhelye vonatkozásában) az egész országra kiterjedő voltára, valamint a károsodás mértékének nagyságrendjére nézve rendkívüli horderejű ügy, így az kiemelt közérdeklődésre tart számot. Mindezek alapján az ún. Quaestor-ügyben, illetve azzal összefüggésben a sajtó joga a közvélemény tájékoztatása. Helyesen utalt a Kúria arra is ítéletében, hogy a felperes neve személyes adat. Mint azt az első- és a másodfokú ítélet is kiemelte indokolásukban, az indítványozó mint felperes nem közszereplő, azonban volt munkahelyén keresztül kapcsolatba hozható a fentiekben említett kiemelt közérdeklődésre számot tartó üggyel.

- [33] 3. Az indítványozó a kifogásolt bírói döntések alaptörvény-ellenességét a magánszférájának sérelmére tekintettel állította.
- [34] Az Alaptörvény az egyén magánszférája védelmét tartalmazó VI. cikkének szövegét Magyarország Alaptörvényének hetedik módosítása 2018. június 29-i hatálybalépéssel megváltoztatta. Az Alaptörvény eredeti szövegezése szerint „(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. (2) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. (3) A személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülését sarkalatos törvénnyel létrehozott, független hatóság ellenőrzi.” Az Alaptörvény hetedik módosításának 4. cikke az Alaptörvény előzőekben idézett VI. cikke helyébe új tartalommal a következő rendelkezést léptette: „(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán-, és családi életének, valamint otthonának sérelmével. (2) Az állam jogi védelemben részesíti az otthon nyugalmát. (3) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. (4) A személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülését sarkalatos törvénnyel létrehozott, független hatóság ellenőrzi.” Az Alaptörvény hetedik módosítása ezzel új szabályozási szintre emelte a magánszféra védelmét, a korábbi, a magánszféra nevesített, néhány elemének védelme helyett, komplex, általános védelmet nyújtva, mely kiterjed az intimszférára, továbbá a tágabb értelemben vett magánszférára, az egyén családi életére, otthonára, kapcsolattartására. Emellett azzal, hogy a magánszférajogok és egyéb alapvető jogok kollíziója esetére rögzítette, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának és a gyülekezési jog gyakorlásának – figyelemmel az alapvető jogok korlátozhatóságának Alaptörvényben meghatározott általános kereteire és az Alkotmánybíróság gyakorlatára – többek között külső korlátja lehet mások magán- és családi életének, valamint otthonának tiszteletben tartásához való joga, a magánszférajogok ezen elemeit fokozott védelemben részesíti.
- [35] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hetedik módosítására figyelemmel legutóbb a 3167/2019. (VII. 10.) AB határozatában foglalkozott az Alaptörvény VI. cikkében foglalt alapjog tartalmával. A határozat megállapította, hogy az Alaptörvény a magánszféra védelméhez kapcsolódó jogok körében rendelkezik a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához, valamint a személyes adatok védelméhez való jogról (Indokolás [24]). Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése átfogóan védi a magánszférát, az Alkotmány 59. § (1) bekezdésével ellentétben külön nem nevesíti a magántitok védelméhez való jogot. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hetedik módosítását figyelembe véve megerősítette, miszerint „[a] magánszféra lényege tekintetében továbbra is fenntartható az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatából idézett – a magánélet (magánlakás, magántitok) fogalmának esszenciáját megfogalmazó, általános érvényű – megállapítás, miszerint »a magánszféra lényegi fogalmi eleme, hogy az érintett akarata ellenére mások oda ne hatolhassanak be, illetőleg be se tekinthessenek.« [36/2005. (X. 5.) AB határozat, ABH 2005, 390, 400]” [3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [88]; 3167/2019. (VII. 10.) AB határozat (Indokolás [25])].
- [36] Az Alkotmánybíróság szintén a 3167/2019. (VII. 10.) AB határozatában az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében rögzített magánélet tiszteletben tartásához való és a VI. cikk (3) bekezdésben rögzített személyes adatok védelméhez való jog összefüggéseivel is foglalkozva, immár az Alaptörvény hetedik módosítására figyelemmel állapította meg az Alaptörvény VI. cikkére nézve, megerősítve a 11/2014. (IV. 4.) AB határozatban foglaltakat, nevezetesen: „A magán- és családi élet tiszteletben tartása, amely az Alaptörvény VI. cikke szerint alapjog, azt kívánja meg, hogy az állam ne avatkozzon az egyén intim szférájába. [...] A magán- és családi élet tiszteletben tartása az állami beavatkozás tilalmán kívül azt is jelenti, hogy a magánéletéről szóló információk csak az érintett hozzájárulásával (vagy törvény alapján) kerülhessenek nyilvánosságra, vagy jussanak az állam tudomására. [...] A magánélet védelmének része a személyes adatok védelméhez való jog, amelyet az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése tartalmaz, és amelyet az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV. 13.) AB határozattól kezdve »információs önrendelkezési jogként« fogott fel [ABH 1991, 40, 44–57]. A »személyes adat« minden esetben az ember magán- és családi életéről szóló információ; így a jog lehetővé teszi az ember számára, hogy magán- és személyes életéről szóló információkkal kizárólag maga rendelkezzen: amiből következik, hogy korlátozása az alapjog-korlátozás feltételei szerint megengedett. Az önrendelkezés akkor lehetséges, ha minden ember maga dönti el, hogy saját magáról – magánéletéről (ami a saját élete) és családi életéről – milyen ismeretet oszt meg és kivel.” (Indokolás [26])

- [37] Ezen a felfogáson az Alaptörvény nem változtatott, mert az Alkotmányhoz hasonlóan tartalmazza „a személyes adatok védelme” fogalmát, amelyet kifejezetten alapjognak tekint [11/2014. (IV. 4.) AB határozat, Indokolás [55], erre nézve lásd még: 3171/2017. (VII. 14.) AB határozat, Indokolás [32]].
- [38] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben mindezeket szem előtt tartva megállapítja, hogy az Alaptörvény VI. cikke hetedik módosítása a magánszférajok között különbséget tesz azzal, hogy a személyes adatok védelmét nem helyezte fokozott védelem alá, a kiemelt védelem a magánszféra jogán keresztül a magán-, és családi élet, valamint az otthon tisztelőben tartásához való jogot illeti meg, amely alapján a család, ezen belül a közeli hozzátartozók, így különösen a gyermekek fokozott védelem alatt állnak.
- [39] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a jelen eljárásban azt vizsgálta, hogy az indítvánnyal kifogásolt bírói döntések a magánszféra védelme és a sajtószabadság, illetve a véleménynyilvánítási jog kollíziójának feloldása során a fenti szempontokat helyesen mérlegelték-e, így a Kúria és az ítéletábra döntése az említett konkuráló alapjogi pozíciók megfelelő kiegyenlítésével került-e kialakításra.
- [40] 4. A kúriai döntés az alperes felülvizsgálati kérelmét megalapozottnak találva – a jogerős ítéletet részben (az alperest marasztaló részében) hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A kúriai ítélet indokolásában egyetértett az első- és másodfokú ítélettel abban, hogy az ún. Quaestor-ügy és annak egyes eseményei kiemelt közérdeklődésre számot tartó ügynek minősülnek, illetve az indítványozó mint felperes neve az Infotv. alapján személyes adatnak minősül. A per során eldöntendő kérdésben, hogy a szabad véleménynyilvánítási jog elsőbbséget élvez-e az indítványozó mint felperes adata védelméhez képest, a Kúria az elsőfokú bíróság jogi álláspontját osztotta, amely a véleménynyilvánítási szabadságot helyezte előtérbe, szemben a jogerős másodfokú ítélet ezzel ellentétes álláspontjával. Azaz kiemelt fontosságú közügy esetében álláspontja szerint a véleménynyilvánítás szabadságának legmagasabb szintű védelme indokolt.
- [41] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kúriai döntés – egyezően az első és a jogerős másodfokú ítélettel – nem az Alaptörvényt sértő módon állapította meg, hogy az adott ügyben a véleménynyilvánítási jog és a magánszféra konfliktusát kellett feloldani az alkotmányossági szempontok figyelembevételével.
- [42] Az Alkotmánybíróság az indítványozó nevének hozzájárulása nélküli közzétételével összefüggésben megállapította, a kúriai döntés érdemrögzítése során szintén helyesen jutott arra a következtetésre, hogy önmagában a közügy igen jelentős tárgyi súlya, a közvélemény tájékoztatása szükségessé teheti az indítványozó (mint felperes) nem közszereplő volta ellenére személyes adatai védelmének korlátozását. Azaz egyes esetekben a magánszférához való jog korlátozásának alkotmányos célja lehet a véleménynyilvánítás jogának védelme. Míg az alapjog korlátozás arányosságát illetően a kúriai ítélet azt emelte ki, hogy „a tudósítás hitelességéhez hozzátartozott adott esetben a név közlése is”.
- [43] Az Alkotmánybíróság több határozatában {erre nézve lásd: 13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [55]; 3057/2019. (III. 25.) AB határozat, Indokolás [24]} hangsúlyozta, hogy a magánfelek közti viták esetében az eljáró bíróságnak a konkuráló alapjogi pozíciók kiegyenlítésére kell törekednie, továbbá az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből eredő védelem meghatározása, a törvényhozó, annak konkretizálása azonban a jogalkalmazó feladata. A védelmi kötelezettség teljesítése során a törvényhozó mellett a jogalkalmazónak figyelembe kell vennie azt, hogy egyik alapjog lényeges tartalma sem korlátozható, másrészt pedig a törvényhozó mellett a jogalkalmazónak is arra kell törekednie, hogy a konkuráló alapjogi pozíciók az arányosság elvének megfelelően kíméletes kiegyenlítésre, méltányos egyensúlyba kerüljenek (*fair balance, schonender Ausgleich*). Ezek tekintetében az Alkotmánybíróság továbbra is kontrollt gyakorol.
- [44] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy valamennyi, a felperes vonatkozásában nyilvánosságra hozott személyes adatra nézve egyenként indokolt vizsgálat tárgyává tenni, hogy a személyes adat nyilvánosságra hozatala mennyiben szükséges a tudósítások céljának eléréséhez, továbbá, hogy az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya mennyiben állnak arányban egymással, a felperes magánéletébe történő behatolás milyen mértékben indokolt, szükséges és egyben elégséges-e a közügyek megvitatásához.
- [45] Az Alkotmánybíróság a felperes nevének hozzájárulása nélküli nyilvánosságra hozatalával összefüggésben arra a következtetésre jutott – egyezően a jogerős másodfokú ítéletben foglaltakkal –, hogy a felperes nevének nyilvánosságra hozatalán kívül a kiemelt jelentőségű ügyben történő tájékoztatás mint a véleménynyilvánítás joga alkotmányos céljának elérése más, az indítványozó magánszféráját kímélő, illetve annak védelmét kielégítően biztosító, azt nem sértő módon, például a név nélküli (anonimitással) történő tudósítással is elérhető lett volna, amely az indítványozó magánszféráját nem, vagy csak kevésbé korlátozza. A Kúria döntése meghozatala során

az alapjogok kíméletes kiegyenlítését nem biztosította, mivel döntése kialakítása során nem mérlegelte az indítványozó nem közszereplő voltát, illetve azt sem, hogy a közérdeklődésre számot tartó büntetőügy az indítványozót nem is érintette. Megjegyzi továbbá az Alkotmánybíróság, hogy a kúriai döntés csupán az alapjog korlátozás szükségessége vonatkozásában tartalmaz érvelést, míg az alapjog arányosságára vonatkozó vizsgálatot és így indokolást egyáltalán nem tartalmaz. Az Alkotmánybíróság a Kúria kapcsolódó ügyeiben foglalt következetes álláspontjával összefüggésben azt is kiemeli, hogy alkotmányossági szempontból nem helytálló azon érvelés, amely szerint egy hír hitelessége, illetve annak megítélése önmagában egy adott személy nevének a nyilvánosságra hozatalával lenne megerősíthető. A hitelesség ugyanis csupán akként teszi arányossá a közlést, ha az ennél kevesebbel nem teljesíthető. Ugyanis ha valaki például másként egyértelműen azonosítható (például a jelenlegi köztársasági elnök), úgy név nélkül is eleget tehet ennek. Míg a konkrét esetben (ellentétben az előző példával) az indítványozónak nem közszereplő volta miatt önmagában a konkrét neve nem, hanem családi és egykori munkahelyi kapcsolatai szolgáltak a közérdeklődésre számot tartó ügyben hírértékkel.

[46] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – egyezően a jogerős ítélettel – arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó nevének közzététele folytán – figyelemmel az indítványozó nem közszereplő voltára, továbbá arra, hogy a büntetőeljárás nem érintette, – a kúriai döntés sértette az indítványozó Alaptörvény VI. cikke szerinti jogát.

[47] 5. Ezt követően az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján (figyelemmel a Tü. állásfoglalás I.5. és II.1. pontjaiban foglaltakra) azt vizsgálta, hogy a jogerős másodfokú bírói döntés az Alaptörvény érintett rendelkezéseivel összhangban kötelezte-e az indítványozót tényállítás тұrésére azzal, hogy a közérdeklődésre számot tartó, kiemelt jelentőségű büntetőüggyel kapcsolatban nyilvánosságra hozta az indítványozó korábbi munkahelyét és családi kapcsolatait.

[48] 5.1. A jogerős másodfokú ítélet megerősítette az elsőfokú bíróság álláspontját arra nézve, hogy [utalva az Abh.-ban, valamint a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban foglaltakra] abban az esetben, ha a magánélet oltalma alá eső közlések tartalmának nyilvánosságra hozatalához közérdek fűződik, a magánélet védelme háttérbe szorul. A jogerős ítélet (a fenti határozatokban foglalt szempontok alapján elvégzett értékelés alapján) azt állapította meg, hogy az indítványozó mint felperes Tarsoly Csabával fennálló munkakapcsolata, valamint a legfőbb ügyészhez vezető magánéleti kötődése olyan, a tárgybeli közléshez mint a közérdeklődésre számot tartó üggyel kapcsolódó személyes adat, amelyek nyilvánosságra hozatala az érintett közügy megvitatása érdekében nem tekinthető sem önkényes, sem indokolatlan közlésnek, az a véleménynyilvánítási szabadság magasabb szintű oltalmát élvez. Az elsőfokú ítélet indokolásában – melyet a jogerős bírói döntés megerősített – hangsúlyozta, hogy a kereset tárgyává tett írásokban az indítványozó mint felperes magánéletére vonatkozó információ kizárólag a fenti aspektusból jelent meg (azaz hogy a napvilágot látott élettársi kapcsolatban lévő személynek közvetlen hozzátartozója olyan személy volt, aki a közhatalmat gyakorló legfőbb ügyész, illetve közvetlen munkatársa olyan személy volt, aki a közérdeklődésre számot tartó közügynek az egyik legmeghatározóbb alakja). Utalt arra is, hogy az alperes való tényeket közölt, melyet a felperes maga sem vitatott, a sajtóközlemények tényszerűen, diplomatikus stílusban és tartalmában megfelelően hozta nyilvánosságra ezen magánéleti információkat. Az indokolás hangsúlyozta továbbá, hogy önmagában a felperesi hozzájárulás hiánya nem teszi a magánéletbe való beavatkozást önkényessé. A beavatkozás (a hozzájárulás nélküli nyilvánosságra hozatal) ugyanis csak akkor válik azzá, ha nincs olyan közérdek, ami indokolta teszi a magánéleti információk hozzájárulás nélküli nyilvánosságra hozatalát. A perbeli esetben ez a közérdek megvolt. Az alperes közérdeklődésre számot tartó, jelentős súlyú bűncselekménnyel összefüggésben tudósított, nem volt indokolatlan, önkényes, és szükségtelen a híradás, amikor az indítványozó mint felperes magánéletének egy konkrét, adekvát részletét hozta nyilvánosságra.

[49] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény hetedik módosításával hatályba lépett, az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében megállapított magánszférajogok nemcsak komplex védelmet jelentenek az egyén számára, hanem adott esetben az egyén családi életére, otthonára, valamint kapcsolattartására nézve ez a védelem fokozottan, kiemelten jelenik meg. Ilyen fokozott védelem a közszereplő mellett még inkább érvényesül a nem közszereplő közeli hozzátartozóival (kiemelten mind a közszereplők, mind a nem közszereplők gyermekeivel) összefüggésben, különösen a véleménynyilvánítási jog és a gyülekezési jog gyakorlása esetén. Az Alaptörvény említett módosítása a fenti alapjogok esetleges kollíziója során a magánszférát mint „lehetséges” külső korlátot említi. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint ezért a bíróságoknak mint jogalkalmazóknak esetről

esetre, a konkrét ügy összes körülményének gondos mérlegelésével kell megállapítaniuk azt, hogy a magánszféra, ezen belül a családi élet védelme méltányos egyensúlyba került-e a közérdeklődésre számot tartó ügy jelentőségével, hírértékével, avagy az adott hír olyan önálló információs értékkel bír-e, amely a közéleti vitát előmozdítja. Önmagában a köz kíváncsisága, pletykaéhsége nem alapozza meg egy kérdés közérdeklődésre számot tartó jellegét.

- [50] Az Alkotmánybíróság a fentiekre figyelemmel megállapította, hogy a jogerős másodfokú ítélet az indítványozónak a korábbi munkahelyére és családi kapcsolataira vonatkozó tényállításokkal összefüggésben a releváns alkotmányossági szempontokat figyelembe vette és abból az Alkotmány releváns rendelkezéseinek megfelelő következtetésre jutott, amikor a családi kapcsolat tényének nyilvánosságra hozatalánál mérlegelte, hogy a tudósítás kiemelt jelentőségű, közérdeklődésre számot tartó, jelentős súlyú bűncselekménnyel összefüggésben történt, amely az indítványozó mint felperes magánéletének egy konkrét, a közérdeklődésre számot tartó ügyhöz kapcsolódó adekvát részletét hozta nyilvánosságra. Így a kifogásolt bírői döntés ebben a részében biztosította az érintett alapjogok kíméletes kiegyenlítését, ezért az ebben a részében nem sérti az Alaptörvény VI. cikkét.
- [51] 5.2. Az Alkotmánybíróság ezt követően azt vizsgálta, hogy az Alaptörvény érintett rendelkezéseivel összhangban kötelezte-e a jogerős másodfokú ítélet az indítványozót korábbi munkahelyének hozzájárulása nélküli közvéleményének nyilvánosságában tényállítás tényszerűségére.
- [52] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a kifogásolt bírői döntés a fent megjelölt alkotmányossági szempontokat helyesen, az indítványozó magánszférájához való jogának és a véleménynyilvánítási jognak a megfelelő kiegyenlítését biztosítva, azokat egyensúlyba hozva mérlegelte, az az Alaptörvény vonatkozó rendelkezéseivel összhangban történt, ezért az ebben a részében nem sérti az Alaptörvény VI. cikkét.
- [53] 5.3. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság vizsgálata során ettől eltérő eredményre jutott az indítványozó mint felperes Facebook oldalán található adatai (fotókon szereplő családi információk) hozzájárulása nélküli felhasználását illetően. Megállapította, hogy a jogerős másodfokú ítélet az alkotmányossági szempontokat, ezen belül a hozzátartozók kiemelt védelmét nem megfelelően mérlegelve és biztosítva jutott arra a megállapításra, hogy az így nyilvánosságra hozott adatok folytán nem sérült szükségtelenül a felperes magánszférájához való joga. A jogerős másodfokú ítélet ugyanis egyáltalán nem vizsgálta, hogy az abban nyilvánosságra hozott információk egyáltalán olyan novummal, hírértékkel szolgáltak-e, amelyek feltétlenül szükségesek voltak a kiemelt közérdeklődésre számot tartó ügyre vonatkozóan a közvélemény tájékoztatására; illetve rendelkezett-e olyan hírértékkel, ami a közvélemény adott ügy tekintetében történő tájékoztatásához feltétlenül szükséges volt, vagy egyáltalán közvetlenül kapcsolható volt-e ahhoz. Szintén nem folytatott le vizsgálatot arra nézve, hogy amennyiben ez utóbbi eredményre jutott, úgy a bíróság döntése meghozatala során figyelemmel volt-e arra, hogy a korlátozás ne haladja-e meg azt a szintet, mint amit az alkotmányosan igazolható cél elérése feltétlenül megkíván. Nevezetesen a fotó megjelentetése, illetve az ott látott tartalom hozzátett-e bármit a családi kapcsolatra vonatkozó hír értékéhez a véleménynyilvánítási joggal összefüggésben, egyáltalán releváns volt-e a kiemelt közérdeklődésre számot tartó ügyre nézve, ugyanakkor ezzel szemben megfelelően biztosította-e, eleget tett-e a közeli hozzátartozó Alaptörvény VI. cikkében foglalt kiemelt védelme kötelezettségének.
- [54] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jogerős másodfokú ítélet az indítványozó Facebook, illetve más közösségi oldalán közzétett családi adatai nyilvánosságra hozatalával összefüggésben nem tártá fel az érintett alapjogok védelmi körét, továbbá a kifogásolt ítélet nem tett eleget az Alaptörvényből fakadó védelmi kötelezettségének.
- [55] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján arra az eredményre jutott, hogy a jogerős másodfokú ítélet folytán – a fentiekben már kifejtettek szerint – sérült az indítványozónak az Alaptörvény VI. cikkébe foglalt magánszférájához való joga.
- [56] 5. Az Alkotmánybíróság a fentiekben már kiemelte, hogy az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében foglalt, az egyén magán- és családi élete, otthona, kapcsolattartása kiemelt védelme folytán a közszereplők és nem közszereplők közeli hozzátartozói is különösen védendők. Ezért a bíróságoknak esetről-esetre, a konkrét ügy összes körülményének mérlegelésével kell a magánszféra és a véleménynyilvánítási jog megfelelő, kíméletes kiegyenlítésére törekedniük. Önmagában a köz kíváncsisága, pletykaéhsége nem alapozza meg egy kérdés közérdeklődésre számot tartó jellegét. Nem közszereplő magánszférájához való joga a véleménynyilvánítás szabadsága érdekében alkotmányosan korlátozható lehet kiemelt közérdeklődésre számot tartó ügyben a nem

közszereplő családi kapcsolatai vonatkozásában is, amennyiben a közvélemény tájékoztatása feltétlenül szükséges és a nyilvánosságra hozott adat a nem közszereplő magánéletének egy konkrét, kizárólag a közérdeklődésre számot tartó ügyszökhöz kapcsolódó adekvát részlete. Ebben az esetben a bíróságoknak a mérlegelés során különösen figyelemmel kell lenniük védelmi kötelezettségükre.

[57] A véleménynyilvánítás joga és a magánszféra jogának konfliktusa során a közügy igen jelentős tárgyi súlya, a közvélemény tájékoztatása szükségessé teheti az indítványozó nem közszereplő volta ellenére személyes adatai védelmének korlátozását. Erre alkotmányosan azonban kiemelt közérdeklődésre számot tartó ügyben is csak akkor kerülhet sor, ha a nem közszereplő magánszférájába tartozó adat, illetve információ nyilvánosságra hozatala olyan újdonsággal, hírértékkel szolgált, amely feltétlenül szükséges, elengedhetetlen volt a közvélemény tájékoztatásához. Ezekre a bíróságoknak is figyelemmel kell lenniük ahhoz, hogy döntéseik az alkotmányosság kritériumának megfeleljenek.

[58] 6. Miután az Alkotmánybíróság a kúriai döntés alaptörvény-ellenességét az indítványozó nevének hozzájárulás nélküli közzétételével összefüggésben, míg a jogerős másodfokú ítélet alaptörvény-ellenességét az indítványozó Facebook oldalán található fotóján szereplő adatai hozzájárulása nélküli közzétételével összefüggésben megállapította, az Alkotmánybíróság a kúriai és a jogerős másodfokú döntést az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján megsemmisítette.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Varga Zs. András
alkotmánybíró helyett

Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [59] Egyetértek a rendelkező részben foglaltakkal, és az indokolás jelentős részével is. Az indokolás egyes részeit tekintetében lényegesnek tartom a következő kiegészítéseket.
- [60] 1. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a véleménynyilvánítás szabadsága kiemelten védett alkotmányos érték. A szabad véleménynyilvánítás ugyanis a demokratikus közvélemény kialakításának és fenntartásának kiemelt garanciája, amely egyben a pluralizmuson alapuló társadalom nélkülözhetetlen forrása {Abh., Indokolás [39]; 30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 170–171}.
- [61] Az Alkotmánybíróság rámutatott arra is, hogy a véleménysszabadság fókuszában elsősorban a közügyek, nem pedig a közszereplők állnak, ezért a közügyekre vonatkozó szólások mindegyike fokozott védelem alá tartozik. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint ezért annak mérlegelése során, hogy egy nyilvános közlés a véleménynyilvánítási szabadság védelmi körébe tartozik-e, elsődlegesen azt kell vizsgálni, hogy a közlés a közügyek szabad vitatását érinti-e, és a nyilvános közlés jellegét nem a közléssel érintettek személyi minősége határozza meg (Abh., Indokolás [47]).
- [62] A megelőző személyiségi jogi jogvitában eljáró bíróságok egybehangzóan állapították meg, hogy a perben vizsgált tudósítás tárgya kiemelt közérdeklődésre számot tartó ügy, amelyről a sajtónak kötelezettsége a közvéleményt sokoldalúan, tényszerűen, időszerűen, tárgyilagosan és kiegyensúlyozottan tájékoztatni. A bíróságok egyezően állapították meg azt is, hogy a közléssel érintett személy nem közszereplő, de magánéleti kapcsolatán és munkahelyén keresztül összefüggésbe hozható a közérdeklődésre számot tartó ügyben érintett közszereplőkkel. Ebből következően a bíróságoknak azt kellett mérlegelniük, hogy a sajtószabadság és a magánszférához való jog alkotmányos szempontjai egyensúlyban állnak-e.
- [63] 2. Az Alkotmánybíróság a 3145/2018. (V. 7.) AB határozatban már rámutatott: a bíróságok kötelezettsége, hogy az alapvető jogokat a magánjog alanyai közötti viszonyokban is érvényre juttassák. Ezzel összefüggésben speciális helyzet a konkuráló alapjogi pozíciók esetén áll elő, vagyis amikor az alapjogi konfliktus a jogalanyok egymás közötti viszonyában merül fel azáltal, hogy az egyik magánszemély alapjogát a másik magánszemély alapjogának gyakorlása veszélyezteti. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel kiemelte: a bíróságoknak ilyen esetekben közvetítő, kiegyenlítő szerepet kell betöltenie {14/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [65]; 3312/2017. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [30]}. Ennek mércéjeként pedig az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy „[a] védelmi kötelezettség teljesítése során mind a törvényhozónak, mind pedig a jogalkalmazóknak figyelembe kell vennie azt, hogy egyik alapjog lényeges tartalma sem korlátozható, másrészt pedig arra kell törekedniük, hogy a konkuráló alapjogi pozíciók az arányosság elvének megfelelően kíméletes kiegyenlítésre, méltányos egyensúlyba kerüljenek (*fair balance, schonender Ausgleich*). Ezek tekintetében az Alkotmánybíróság továbbra is kontrollt gyakorol.” {13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [55]}
- [64] Abban az esetben tehát, ha a bíróságoknak olyan jogvitában kell eljárniuk, amelyben az alapjogi konfliktus a jogalanyok egymás közötti viszonyában merül fel azáltal, hogy az egyik magánszemély alapjogát a másik magánszemély alapjogának gyakorlása veszélyezteti, a fentiekben meghatározott szempontok szerint az érintett alapvető jogok védelmi körének feltárásával és az érintett alapvető jogok összemérésével („kíméletes kiegyenlítésével és méltányos egyensúlyba hozásával”) kell döntésüket meghozniuk. Ennek során a bíróságok számára lényeges szempont, hogy az érintett alapvető jogok lényeges tartalma nem üresíthető ki, és az alapvető jogoknak az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből fakadó védelmi kötelezettségét biztosítani kell {3145/2018. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [70]}.
- [65] 3. Az adott esetben az ütköző alapjogi pozíciók a sajtószabadság és a magánszféra jogok tekintetében merültek fel. Erre tekintettel nem hagyhatók figyelmen kívül az alábbiak.
- [66] Az Alaptörvény hetedik módosítása folytán az alkotmányozó hatalom egyértelművé tette, hogy a magánszféra-jogok között megkülönböztetést tesz, mert kiegészítette a VI. cikk (1) bekezdését azzal: „A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.” Az alkotmányozó hatalom indokolása szerint: „Az alkotmányozó észlelte a magánszférajogok és egyéb alapvető jogok kollíziójának fontosságát, ezért a törvény alaptörvényi szinten kívánja rögzíteni, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának és a gyülekezési jog gyakorlásának többek között külső korlátja lehet mások magán- és családi életének, valamint otthonának tiszteletben tartásához való joga. A törvény az említett

alapvető jogok kollíziója esetén – az alapvető jogok korlátozhatóságának Alaptörvényben meghatározott általános kereteire és az Alkotmánybíróság gyakorlatára figyelemmel – hangsúlyozza a magánszférájogok ezen elemeinek fokozott védelmét.”

- [67] Látható tehát, hogy az alkotmányozó hatalom az Alaptörvény módosításával a magán- és családi élet, valamint az otthon tiszteletben tartásához való jog kiemelt védelmét hangsúlyozta.
- [68] Az Alkotmánybíróságnak a fentiekben hivatkozott gyakorlata szerint a jelen ügyben a bírói döntés alaptörvényellenessége azért állapítható meg, mert az érintett alapvető jogok összemérésében az Alaptörvény VI. cikkének megváltozott alkotmányos szempontjai nem jelennek meg. A bíróságoknak ugyanakkor a magán- és családi élet védelméhez való jog védelmi körének megváltozott alaptörvényi tartalmára tekintettel kell biztosítaniuk az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből fakadó védelmi kötelezettséget.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [69] A határozattal – a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.513/2016/3/II. számú ítélete, valamint a Kúria Pfv.IV.20.941/2017/7. számú ítélete megsemmisítésével – egyetértek, ugyanakkor az Abtv. 66. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a határozat indokolásához az alábbi párhuzamos indokolás csatolását tartom szükségesnek.
- [70] 1. A Kúria a támadott ítéletében – alaposnak találva az alperes felülvizsgálati kérelmét – a jogerős ítéletnek az alperest marasztaló részét részben hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság (az indítványozó keresetét teljes egészében elutasító) ítéletét helybenhagyta. A Kúria a támadott ítéletében arra hivatkozott, hogy az adott esetben a közügyek vitathatósága, a közügyekben való véleménynyilvánítás szabadsága elsőbbséget élvez a személyiségi jogok védelmével szemben.
- [71] 2. Az Alkotmánybíróság határozata a támadott döntéseket megsemmisíti – álláspontom szerint helyesen.
- [72] A határozat indokolása azonban különválasztja az indítványozóra vonatkozó egyes információk nyilvánosságra hozatalának alkotmányossági megítélését, és egyes elemeiben nem tartja megállapíthatónak az alaptörvényesítést, ami véleményem szerint nem helytálló.
- [73] Azt gondolom, hogy a határozatnak nem pusztán az indítványozó neve és közösségi oldalon korábban megtalálható adatai hozzájárulása nélküli felhasználása tekintetében kellett volna az alaptörvény-ellenességet megállapítani, hanem a korábbi munkahelye és a családi kapcsolatára vonatkozó információk közzététele tekintetében is. Igaz ez akkor is, ha az állítottak kétségtelenül, az indítványozó által sem vitatottan valósak. Nem a tények vitatásán alapult ugyanis a peres eljárás, hanem a jogsértő nyilvánosságra-hozatalon, ami az összes tényállás esetében megáll.
- [74] 3. Magam sem vitatom, hogy a Quaestor-ügy a társadalom széles rétegét érintő közügy, így a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 13. §-ának megfelelően a sajtó nem csak jogosult, de köteles is a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megfelelően számot adni róla. Az Smtv. 4. § (3) bekezdéséből viszont az a kötelezettség következik, hogy a sajtószabadság gyakorlása nem sértheti mások személyiségi jogait.
- [75] Az Alaptörvény hetedik módosításával 2018. június 29-i hatállyal ugyanakkor az Alaptörvény VI. cikke is módosult, és e cikk (1) bekezdésében – ahogy arra egyébként a határozat is hivatkozik – a korábbinál nagyobb hangsúllyal jelenik meg a magánélethez való jog védelme. E rendelkezés szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. E rendelkezés kimondja azt is, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

- [76] Álláspontom szerint – szemben a határozat indokolásának 4. pontjában foglaltakkal – az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése által védett körbe beletartozik az indítványozó családi kapcsolata is, és az erre vonatkozó információk nyilvánosságra hozatala az Alaptörvényben biztosított jogát sérti.
- [77] Az indítványozó ugyanis nem közszereplő. Az indítványozó nem folytat közéleti, sem egyéb közérdeklődésre számot tartó tevékenységet, nem tekinthető úgynevezett „celebnek” sem, ahogyan egyébként élettársa sem. Sem a határozat, sem az eljáró bíróságok nem mérlegelték kellő súllyal, hogy az indítványozó a Quaestor-ügyben nem érintett, ellene büntetőeljárás sem indult. Ebből következően a megjelölt információk nyilvánosságra hozatala az Alaptörvény VI. cikkében deklarált magánélethez való jogát sérti. A bíróságok nem vizsgálják, hogy a nyilvánosságra hozott információk milyen relevanciával bírnak a Quaestor-ügyet illetően; megelégednek annak deklarálásával, hogy az ügy társadalmi jelentőségére tekintettel az indítványozónak túlnie kell ezek nyilvánosságra hozatalát.
- [78] Végül fontosnak tartom kiemelni, hogy sem a Kúria, sem pedig az Alkotmánybíróság határozatában az általam hiányolt szempont érvényesítése nem járt volna a sajtószabadság vagy véleménynyilvánítási szabadság sérelmével, mivel az indítványozó keresete a jogsértés megállapítására irányult, és az elmarasztaló bírósági döntés a sajtószabadság és a magánélethez való alkotmányos alapjog egyensúlyát teremtette volna meg. Ennek megfelelően álláspontom szerint a megsemmisítés terjedelmét tágabb körben kellett volna meghúzni, az felelt volna meg az Alaptörvény VI. cikkében rögzítettek teljes körű védelmének.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [79] A határozatot támogattam, mert az védelmet biztosít a nem közszereplő indítványozó számára az Alaptörvény VI. cikkében biztosított alapjogai tekintetében. Szükségesnek tartottam volna ugyanakkor, hogy a határozat indokolása elvi élel mondja ki – és ezáltal a jövőre nézve biztos iránymutatást adjon a bírósági jogalkalmazás számára –, hogy a közszereplő hozzátartozójára (és annak hozzátartozójára) a közszereplőhöz való viszonya alapján nem terjed ki, csak a közüggyel kapcsolatos személyes érintettsége alapján terjedhet ki a véleménynyilvánítással szembeni fokozott tűrési kötelezettség.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Varga Zs. András
alkotmánybíró helyett

- [80] A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Dienes-Oehm Egon alkotmánybíró különvéleménye

- [81] Nem értek egyet a rendelkező rész 2. pontjában foglalt döntéssel az alábbi indokok miatt.
- [82] Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a Kúria felülvizsgálati kérelmét elutasító végzése, valamint a jogerős ítélet ellen nyújtotta be, majd azt az Alkotmánybíróság főtítkárának tájékoztatására – a hiánypótlásra nyitva álló határidőben – akként módosította, hogy annak tárgya a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott ítélete.
- [83] A határozat a jogerős ítélet érdemi vizsgálatát azzal indokolta, hogy: „Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 26. § (1) bekezdésének és 27. §-ának, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 32. §-ának egységes értelmezéséről szóló 1/2019. (XI. 25.) AB Tü. állásfoglalásának (a továbbiakban: Tü. állásfoglalás) – az Ügyrend 32. § (2) és (4) bekezdésére vonatkozó – 1.5. pontja értelmében: »Az alkotmányjogi panasz alapján lefolytatott alkotmányossági felülvizsgálat keretében a Kúria döntésén keresztül a – korábban alkotmányjogi panasszal megtámadott, de a felülvizsgálati eljárás miatt érdemben nem vizsgált – jogerős döntés – a korábbi alkotmányjogi panaszba foglalt kérelemnek megfelelően – akkor is felülvizsgálható, ha az indítványozó korábban felülvizsgálati (vagy csatlakozó felülvizsgálati) kérelmet nyújtott be, de azt a Kúria érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.«” (Indokolás [16])
- [84] Álláspontom szerint az Ügyrend 32. § (4) bekezdésére hivatkozással – valamennyi feltétel fennállása esetén is – csak abban az esetben lehetett volna a jogerős ítélet érdemi vizsgálatát lefolytatni, ha a jogerős ítélet alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére vonatkozó határozott kérelem az alkotmányossági vizsgálat tárgya lett volna. Az indítványozó azonban nem tartotta fenn ezt a kérelmét, indítványa kizárólag a Kúria felülvizsgálati ítéletének megsemmisítésére irányult.
- [85] A többségi határozat rendelkező részének 2. pontja, és a döntéshez kapcsolódó indokolás álláspontom szerint sérti a kérelemhez kötöttség elvét [Abtv. 52. § (2) bekezdés], ezen keresztül az indítványozó rendelkezési jogát, ezért azt nem tudtam támogatni.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1094/2018.

• • •